

8 SINIF LİSELERE HAZIRLIK

MEB Soru Tipleri, Mantıksal Akıl Yürütme,
Görsel Okuma ve Yorumlama, Beceri Temelli Sorular,
Tablo ve Grafik Okuma, Pisa ve Abide Tarzı Sorular...

Resimli-Yeni Nesil Sorular

Paragraf

Soru Bankası

LİSELERE HAZIRLIK
RESİMLİ YENİ NESİL SORULARLA
PARAGRAF

EDİTÖR

Turgut MEŞE

YAZAR

Turgut MEŞE

Bütün hakları Editör Yayınevi'ne aittir.

Yayıncının izni olmaksızın kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.

ISBN / TARİH

978-605-280-156-7 / 22 02 24

SERTİFİKA NO

40447

KAPAK TASARIMI

Editör Yayınevi Tasarım Ekibi

SAYFA TASARIMI

Editör Yayınevi Dizgi Ekibi

BASKI VE CİLT

Data Dijital Matbaacılık

ANKARA

İLETİŞİM

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi

1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 20 33 - 0 505 925 57 81

Fax: 0312 342 23 58

www.editoryayinevi.com

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

PARAGRAF TAMAMLAMA	5
TEST 1.....	7
TEST 2.....	14
TEST 3.....	19

2. BÖLÜM

PARAGRAF OLUŞTURMA	25
TEST 1.....	27
TEST 2.....	32

3. BÖLÜM

PARAGRAFTA ÖNCÜLLÜ SORULAR	39
TEST 1.....	40
TEST 2.....	48

4. BÖLÜM

BAŞLIK, KONU, ANA DÜŞÜNCE VE METİNDE SORU	55
TEST 1.....	57
TEST 2.....	63
TEST 3.....	70
TEST 4.....	76
TEST 5.....	83

5. BÖLÜM

OLUMLU ANLAM SORULARI	91
TEST 1.....	92
TEST 2.....	98

6. BÖLÜM

OLUMSUZ ANLAM SORULARI	105
TEST 1.....	107
TEST 2.....	115
TEST 3.....	123
TEST 4.....	133
TEST 5.....	140
TEST 6.....	149
TEST 7.....	158

7. BÖLÜM

PARÇAYI İKİYE BÖLME	165
TEST 1.....	166
TEST 2.....	170

8. BÖLÜM

AKIŞI BOZAN CÜMLELER	173
TEST 1.....	174
TEST 2.....	178

9. BÖLÜM

PARAGRAFTA DİL VE ANLATIM	183
TEST 1.....	185
TEST 2.....	193
TEST 3.....	203

10. BÖLÜM

ANLATIM BİÇİMLERİ VE DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI	209
TEST 1.....	211
TEST 2.....	217
TEST 3.....	222
TEST 4.....	226

11. BÖLÜM

METİNLERİN KARŞILAŞTIRILMASI	231
TEST 1.....	233

12. BÖLÜM

TABLO, GRAFİK VE GÖRSEL OKUMA	243
TEST 1.....	245

13. BÖLÜM

SÖZEL MANTIK MUHAKEME, AKIL YÜRÜTME	249
TEST 1.....	251
TEST 2.....	255
TEST 3.....	260
TEST 4.....	265

PARAGRAF TAMAMLAMA

BÖLÜM 1

TAKTİK

Tamamlayıcı cümle ya da ifade; konuya, ana düşünceye, yardımcı düşüncelere; metnin tamamıyla veya içerisinde, başında ya da sonunda yer alacağı cümleyle/cümlelerle uygunluk göstermelidir.

a) Paragrafı Başta Tamamlama: Bu tür sorularda giriş cümlesi konuyu belirginleştirmeli, bazen de ana düşünceyi veren genel yargılı cümleler olmalıdır. Bağımsız cümle niteliğinde olan giriş cümleleri, bağlayıcı ögeler (ama, fakat, oysa, şöyle ki, öyleyse, kısacası...) ile başlamaz.

b) Paragrafı Gelişme Bölümünden Tamamlama: Bu şekildeki tamamlamalar paragrafın ortalarında yapılan, çoğu zaman genel yargı içermeyen, bir önceki cümlenin açıklaması, örnekleme, karşılaştırması gibi durumunda olan unsurlardır. Genellikle bu cümlelerin; diğer cümlelere sıfat, zamir, zarf sözcükleriyle bağlanan veya bağlayan durumda olduğu, bazen de cümlelerde öge ortaklığı bulunduğu unutulmamalıdır.

c) Paragrafı Sondan Tamamlama: Bu tamamlama biçimi sonuç cümlesini bulmaya yöneliktir. Yani ya ana düşünce ya da ana düşüncenin daha önce verildiği cümlelerde konunun özeti şeklinde kesin yargı cümlesi olmalıdır.

Bu soru tarzları şu şekilde karşımıza çıkar:

- ... parçanın başına / sonuna hangisi getirilebilir/getirilemez?
- ... boş bırakılan yere hangisi getirilmelidir / getirilemez?
- ... parçadaki boşluğu anlam bakımından en uygun biçimde tamamlayan ifade / cümle hangisinde verilmiştir?
- ... parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi ile sürdürülebilir / sürdürülemez?
- ... parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi ile tamamlanabilir / tamamlanamaz?
- ... parçadaki numaralandırılmış yerlerin hangisine düşüncenin akışına göre "....." cümlesi getirilebilir / getirilemez?

PRATİK

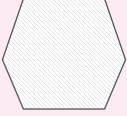
1. Bütün edebiyat, özünde mektuptur demek hiç zor değil. Kutsal metinlerin, düşün yapıtlarının, mitolojilerin, yani tarih içinde klasik dil ve yazın ürünlerinin çoğunun biçimi olmuştur mektup. Modern, postmodern romanlar da yazılmıştır mektup biçiminde. Bundan sonra da mektup bir form olarak edebiyatın hep içinde kalacaktır kuşkusuz. Eli kalem tutan herkes mektup yazmıştır, yazıyor. Peki, mektup nerede, nasıl edebiyatın alanına girer? Benim yanıtlım çok basit: İçeriği ne olursa olsun, bir mektubu, yazışmayı edebiyat katına çıkaran, yazanın yazar olmasıdır. Öyleyse...

Anlam akışına göre bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) edebi ölçütlere uygun olmayan bir yazıya mektup diyemeyiz.
- B) yazın türlerinin mektup tarzında yazılması çok eskilere dayanır.
- C) mektubun niteliğini belirleyen asıl etken, yazılış amacıdır.
- D) gerçek bir yazarın mektubu da bir yapıt değeri taşır.

Çözüm

Parçanın sonundaki "öyleyse" sözcüğü, bu parçanın sonuna gelecek cümlenin "öyleyse"den önceki düşünceyi destekleyecek bir cümle olması gerektiğini gösteriyor. "İçeriği ne olursa olsun, bir mektubu, yazışmayı edebiyat katına çıkaran, yazanın yazar olmasıdır." cümlesine anlam olarak en yakın seçenek olan "gerçek bir yazarın mektubu da bir yapıt değeri taşır." ifadesi, parçanın son cümlesi olmaya uygundur. Doğru cevap D seçeneğidir.

TEST 1

1.

20. yüzyılın en büyük bilim insanı kabul edilen, dünya tarihini değiştiren Albert Einstein, vefatının 64'üncü yılında anılıyor.

1879

Almanya'da dünyaya geldi.

1933

76 yaşında geçirdiği iç kanama sonucu hayata veda etti.

1900**1933**

Almanya'dan ayrıldı. Fransa'ya geçti. "College de France" de hocalık yaptı.

1903

Bilim insanı olarak tanınmaya başladı.

Albert
Einstein
1879 - 1955

1921

Nobel Fizik Ödülüne layık görüldü.

1911

Başka bir yıldızın ışığının güneş tarafından kırılacağını tahmin etti.

Boş bırakılan yere görselin anlam bütünlüğünün sağlanması için aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) $E=mc^2$ denklemi onun bilim adamları arasında iyice yükselmesini sağladı.
- B) Zürih Üniversitesi Fizik bölümünü bitirdi.
- C) Yaptığı bu tahminle uluslararası basında ün yaptı.
- D) İkinci bir bilim ödülüne layık görüldü.

PARAGRAF OLUŞTURMA

BÖLÜM 2

TAKTİK

Paragraf oluşturma sorularında, bir paragraf oluşturabilecek cümleler dağınık olarak verilir ve öğrencinin bunlardan bir paragraf oluşturması istenir. Bu tip sorularda cümlelerin anlamca ve yapıca birbirine bağlanması gerekmektedir. Amaç kompozisyon yeteneğinin ölçülmesidir. Karışık şekilde verilen cümleleri dizerek anlamlı bir bütün oluşturmak cümlelerin birbiriyle ilgilerini belirlemeye bağlıdır. Burada dikkat edilecek noktalar şunlardır:

- Öncelikle cümlelerin hepsi okunarak bu cümlelerin ne anlattığı belirlenmeye çalışılmalıdır.
- Eğer bir olay anlatılıyorsa olayın gerçekleşme sırası belirlenmelidir. (Zaman akışı - Oluş sırası)
- Eğer bir fikir işleniyorsa işlenen düşüncenin mantık sırası belirlenmelidir.

Bu tarz sorular şu şekilde karşımıza çıkar:

- ... numaralı cümlelerden anlamlı bir paragraf / parça oluşturulmak istenirse sıralama nasıl olur?
- ... numaralı cümlelerden anlamlı bir paragraf / parça oluşturmak için hangi cümlelerin yerinin değiştirilmesi gerekir?
- ... numaralı cümlelerden anlamlı bir metin oluşturulduğunda metnin giriş / son / ikinci / üçüncü / dördüncü cümlesi hangisi olur?
- ... numaralı cümleler oluş sırasına göre nasıl sıralanmalıdır?

PRATİK

1. I. Kendi mekânına dönmüş olmanın keyfi içinde meydana doğru ağır ağır yürürken karşılaştığı eski tanışlarla selamlaşıp ayaküstü bir iki sohbet etti.
II. Dükkâna girdiğinde, arkadaşı masa başında hesap yapmakla meşguldü.
III. Bir yıldır ayrı kaldığı mis gibi ada havasını ciğerlerine çekti.
IV. Sohbetin ardından, bir yıl önce çocukça bir münakaşa yüzünden dargın ayrıldığı arkadaşının dükkânına doğru yola koyuldu.
V. Ahmet Kaptan, sona kalan birkaç yolcuyla birlikte vapurdan indiğinde ilkbahar güneşiyle yeni yeni kaynaşmakta olan adanın o canım görünümünü bakışlarıyla kucakladı.
VI. Kendisini o kadar kaptırmıştı ki Ahmet Kaptan'ı ancak yanı başına gelince fark etti.

Yukarıdaki numaralı cümlelerden anlamlı bir paragraf oluşturulmak istenirse sıralama nasıl olur?

- A) V - II - I - IV - III - VI
B) IV - III - I - V - II - VI
C) V - III - I - IV - II - VI
D) V - I - IV - VI - II - III

Çözüm:

Verilen cümlelerde Ahmet Kaptan isimli karakterin yaşadığı bir olay verilmiştir. Paragrafta bir olay anlatıldığından olayın gelişim süreci ve olayların oluş sırası takip edilmelidir. Ayrıca cümlelerde bir sonraki cümleyi işaret eden anahtar sözcükler de tespit edilerek bir sıralama oluşturulmalıdır. Ahmet Kaptan'ın adaya gelmesi, adanın havasını solması, tanıdıklarıyla selamlaşması, dargın olduğu arkadaşının dükkânına gitmesi ve dükkânda hesap yapan arkadaşının onu geç fark etmesi paragrafın olay örgüsünü oluşturur. Ayrıca I. cümledeki "sohbet etti" ve IV. cümledeki "sohbetin ardından" ifadeleri ile II. cümledeki "meşguldü" ve VI. cümledeki "kendisini o kadar kaptırmıştı ki" ifadeleri; I. cümleden sonra IV. cümle, II. cümleden sonra da VI. cümle geldiğini gösterir. Bu durumda cümleler "V - III - I - IV - II - VI" şeklinde sıralanırsa anlamlı bir paragraf oluşturulmuş olur. Doğru cevap C seçeneğidir.

2 ve 3. soruları aşağıda verilenlere göre cevaplayınız.

- I. Bir insan kendisini severse kendisiyle barışık yaşar ve mutlu olur.
- II. Yaşadığı mutluluğu ailesinin de yaşamasını ister ve ailesine sevgiyle yaklaşırsa ailesinin de mutlu olduğunu görür.
- III. Orada edindiği izlenimlerle tüm insanların hatta tüm canlıların mutlu olmaları için gereken şeyin sevgi olduğu sonucuna ulaşır.
- IV. Bu mutluluğun sevgiden kaynaklandığı bilinciyle sevgisini iş yerine, meslektaşlarına taşır, onları sever.
- V. Böylece bütün dünya insanlarını ve varlıklarını sever.

2. Yukarıdaki cümlelerden anlamlı bir parça oluşturmak için hangi cümlelerin yerinin değiştirilmesi gerekir?

A) III ve IV	B) I ve III
C) IV ve V	D) II ve V

3. Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerden anlamlı ve kurallı bir paragraf oluşturulduğunda paragrafın son cümlesi hangisi olur?

A) II	B) III	C) IV	D) V

4. I. Peki, bu kadın haklı mı?
II. Öyle şey olmaz.
III. Bana da haksız gibi geliyor ama haklı.
IV. Aynı yola çıkar.
V. Aynı yola çıkmaz.
VI. Çıkar.
VII. Çıkarsa daha iyi ya.
VIII. Haklı gibi geliyor insana ama haksız.

Yukarıda sırasıyla iki kişinin diyalogu verilmiştir.

Buna göre aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılırsa konuşmanın anlam akışı sağlanmış olur?

- A) VI. cümle II. cümleden sonra gelirse
- B) II. cümle III. cümleyle yer değiştirirse
- C) VI. cümle V. cümleden önce gelirse
- D) VIII. cümle II. cümleyle yer değiştirirse

5.

- I. Taşındığı Bizans ve Osmanlı izleriyle tarihsel dokunun en yoğun hissedildiği bölgelerden olan Haliç, günümüzde de İstanbul'un bir kültür havzası olma yolundadır.
- II. Batı'nın önde gelen dillerindeki adı da aynı anlama gelmektedir.
- III. Araplar ve Osmanlılar ise buraya Halic-i Konstantiniyye adını vermişlerdir.
- IV. Burası Osmanlı İmparatorluğu döneminde önemli bir ticaret merkezi ve donanma üssü olmuştur.
- V. Dünyanın en eski yerleşim merkezlerinden olan Haliç, boynuz şeklindeki yapısından dolayı İlk Çağ'da Khrysokeras (Altınboynuz) olarak anılmıştır.

Yukarıdaki cümlelerden anlamlı bir bütün oluşturmak için hangi cümlelerin yer değiştirmesi gerekmektedir?

A) I ve IV	B) I ve V
C) II ve III	D) III ve V

BAŞLIK, KONU, ANA DÜŞÜNCE VE METİNDE SORU

BÖLÜM 4

TAKTİK

a) **Paragrafta Başlık:** Başlık, parçada konuyu en iyi şekilde kapsayıp yansıtan sözcük veya söz gurubudur.

Başlık; ilgi çekici ve düşündürücü olmalı, konu hakkında bilgi vermeli, ana düşünceyi çağrıştırmalıdır.

b) **Paragrafta Konu:** Konu, üzerinde durulan, hakkında yazı yazma gereği duyulan unsurlardır. Yazarın mesajını okuyucuya ulaştıran bir araçtır.

Parçanın konusu bulurken; parçada en çok tekrar edilen sözcükler üzerinde yoğunlaşılmalı, ilk cümlelere dikkat edilmeli ve konu, parçanın tamamını kapsamalı ancak genel yargılara gidilmemelidir.

c) **Paragrafta Ana Düşünce:** Ana düşünce, parçada okuyucuya verilmek istenen asıl düşüncedir. Ana düşünce; bir yargıyı bildirir, parça ile ilgili herkesin vardığı ortak düşüncedir ve genel yargıdır, parçayı tek cümle ile özetleyen cümledir.

d) **Metinde Soru:** Parçada anlatılanlardan çıkarılabilecek bazı hususların soru yoluyla bulunmasıdır. Bu tarz sorularda parçanın genelinden veya parçada geçen bazı cümlelerden çıkarım yapılması sağlanır.

Bir parçada ana düşünceyi bulmak için; öncelikle konu bulunmalı, "kısaca sonuçta, oysa, bence, özetle, aslında" gibi bağlayıcı kavramların bulunduğu ve örnekten önceki cümleler ana düşünceyi verebileceği için bu cümlelere dikkat edilmeli, ana düşüncenin bazen de parçanın tamamına yayıldığı unutulmamalıdır.

Bu konu ile ilgili sorular şu şekillerde karşımıza çıkabilir:

- Parçanın başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir / olamaz?
- Parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?
- Parçada asıl vurgulanmak / anlatılmak istenen / ana düşünce aşağıdakilerden hangisi olabilir?
- Parçada hangi soru / yargı üzerinde durulmuştur?
- Parçada aşağıdaki hangi sorunun / soruların yanıtı olabilir?
- Parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı / en genel yargı aşağıdakilerden hangisidir?

PRATİK

1. İlk insanlar, avladıkları hayvanları ağaç köklerinin üzerine koyarak taşımaya çalıştılar. Fakat yollardaki engeller nedeniyle büyük zorluklarla karşılaştılar. Sonraları kütüklerin kenarlarını keserek tekerleği buldular. Tekerleğin bulunuşunu, hayvanların yardımı ile çekilen arabalar izledi. Zamanla tekerleğin şekli de değişti, önceleri tek parçadan oluşan tekerlek, çok parçalı ve işlevsel hâle dönüştürüldü.

Aşağıdakilerden hangisi bu paragrafa en uygun başlık olarak kullanılabilir?

- A) Yollardaki Engeller
- B) Hayvanların Avlanması
- C) Tekerleğin Yolculuğu
- D) İlk Arabalar

Çözüm

Parçanın başından sonuna kadar baktığımızda parçada tekerleğin zaman içerisinde karşıladığı ihtiyaçlara, gelişimlere göre yolculuğunun dile getirildiği görülmektedir. Buna göre parçaya konabilecek en uygun başlık "Tekerleğin Yolculuğu" dur. Doğru cevap C seçeneğidir.

2. Stephen Hawking 1942 yılında İngiltere'de doğdu. Okul dönemlerinde sağlıklı ve hareketli bir öğrenciydi. Oxford Üniversitesinin Fizik Bölümü'nü birincilikle bitirdi. 21 yaşındayken ALS Motor Nöron hastalığına yakalandı. Bu hastalıktan dolayı omuriliği ve beynindeki şuurlu kas hareketlerini düzenleyen sinir hücreleri harap olmuştu. Konuşma bozukluğu ve yutma güçlüğü çekiyordu. Zaman içinde elleri de tutmaz oldu. Genç yaştaki Hawking'in vücudu, beyni dışında resmen çökmüştü. Öyle ki doktorları en fazla iki yıl daha yaşayabileceğini öngörüyorlardı. Sadece fiziksel olarak değil aynı zamanda ruhsal olarak da perişan durumda olan genç Hawking, sürekli klasik müzik dinleyip bilim kurgu romanları okumaya başladı. Neyseki ailesinin ve hocası Scima'nın yoğun ilgisi ve sevgisi sayesinde hayata tekrar bağlandı ve doktorların öngörülerini yanılttı. Yaşamaya yaşıyordu ama o, artık ömür boyu tekerlekli sandalyeye mahkûm, konuşamayan biriydi. Çevresindekilerle ancak bilgisayar yardımı ile iletişim kurabiliyordu. Sağlığının bozuk olması, âşık olup evlenmesini engelleyemedi. Eşinin yardımıyla önce yüksek lisans, sonra da doktora yaptı ve profesör oldu. 1978 yılında teorik fiziğin en prestijli ödülü sayılan Albert Einstein Ödülü'nü aldı. Sonraki yıllarda da kendisine dünyanın dört bir tarafından çok sayıda ödül verildi. Hastalığına rağmen üretkenliğinden bir şey kaybetmemiş olan Hawking'in oldukça renkli bir kişisel yaşantısı vardı. Örneğin altmışıncı yaş gününü bir sıcak hava balonunun içinde kutladı. Altmış beşinci yaş gününden hemen sonra yer çekimsiz ortam yaratmak için özel tasarlanmış bir Boeing-727 uçuşuna katıldı. Neden böylesi maceralara katıldığı sorusunu "İnsanlara, ruhları engelli olmadıkça fiziksel engellerin onları durduramayacağını göstermek istiyorum." diye cevaplayarak tüm insanlığa anlamlı bir ders verdi. Einstein'dan bu yana dünyaya gelen en parlak teorik fizikçi olarak kabul edilen Stephen Hawking, acı çekerek zirveye çıkanlara en büyük örneklerden biridir.

Metnin geneline hâkim olan düşünceler doğrultusunda metne hangi başlığı koymak uygun olmaz?

- A) Bir Başarı Öyküsü
- B) İnanmak ve Başarmak
- C) Stephen Hawking Kimdir?
- D) Acılarla Yaşamak

3. İnsana özgü dilin birtakım özelliklerinin olması doğaldır. Dil, insanı diğer canlılardan ayıran ve insanlar arasında anlaşmayı sağlayan vasıta. Her şeyden önce insana özgü dil canlı, sosyal ve kültürel bir varlıktır. Dillerin başlangıcı söze dayalıdır ancak yazılı belgelerle takip edilir. Dillerde ilk kelimelerin ortaya çıkışı sebepsizdir. Edebiyat ürünlerinin hepsi söze dayalı dilin ürünüdür. Dilin kendi kural ve kanunları vardır.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dil birimleri
- B) Dilin özellikleri
- C) İnsanlar arasında dilin kullanımı
- D) Dilin diğer bilimlerle ilişkisi

4. Geçmişte İstanbul'un başına dert olan yangınların pek çoğunun sebebiydi kızartma. O dönemde İstanbullu kadınlar kızartmaları bahçeye koydukları "maltız" adı verilen ocaklarda yapardı. Kullandıkları zeytinyağının yanma derecesini bilemedikleri için tavadaki yağ aniden alev alırdı. Paniğe kapılan kadınlar da bu tavaları oracıkta bırakıp kaçar, meşhur İstanbul yangınlarının kıvılcımını da elbette istemeden, böylece atmış olurlardı. Bu yangınların bir dönemi ve hatta bir adı bile vardı: Patlıcan yangını. Malum yaz sebzelerinin yıldızı patlıcandır!

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul yangınlarının sebepleri
- B) Kızartmanın İstanbul mutfağındaki yeri
- C) İstanbullu kadınlarının zeytinyağı ile imtihanı
- D) Patlıcan yangınlarının ortaya çıkma süreci

5. Kaman civarına bahar gelince
Yıkılır ovadan yörük çadırları
Yücesinde pare pare duman tutmuş
Düldül Dağ'ın yaylasında mekân kurulur
Hoş gelmişsin ilkbahar
Nisan ayı içinde donanır dağlar,
Donanır yeşilinden, alından.

Bu dizelerin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Konargöçer insanların yaşamı
- B) Doğanın canlanması
- C) Bahara duyulan özlem
- D) Doğaya olan sevgi

OLUMLU ANLAM SORULARI

BÖLÜM 5

TAKTİK

Olumlu anlam sorularında unutulmaması gereken husus, parçada ana düşünce ortaya konurken bu düşünceyi açıklayıcı ve destekleyici nitelikte başka düşüncelerden yararlanılmış olmasıdır. İşte parçada ana düşünceye zemin oluşturan bu düşüncelere “yardımcı düşünce” denir.

Yardımcı düşünceler; parçada birden fazladır, parçayı tam olarak kapsamaz, ana düşüncenin sınırlarını belirler ve anlaşılmasını sağlar.

Bu tarz sorular karşımıza şu şekilde çıkar:

- ... parçada aşağıdaki hangi özelliğe değinilmiştir?
- ... parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine (kesin olarak) / ulaşılır / ulaşılabilir?
- ... parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi (kesin olarak) çıkarılır / çıkarılabilir / söylenebilir?

PRATİK

1. Bir köylü kadın, bir danayı doğar doğmaz kucağına alıp sevmiş, sonra da bunu âdet edinmiş, her gün danayı kucağına alıp taşırmış; sonunda buna o kadar alışmış ki dana büyüüp koskoca öküz olduğu zaman, onu yine kucağında taşıyabilmiş. Bu hikâyeyi kim uydurduysa alışkanlığın ne büyük bir güç olduğunu çok iyi anlatmış olacak. Gerçekten alışkanlık pek yaman bir hocadır ve şakası yoktur. Yavaş yavaş, sinsi sinsi içimize ilk adımını atar; başlangıçta kuzu gibi sevimli, alçak gönüllüdür ama zamanla, oraya yerleşip kökleşti mi, öyle azılı, öyle amansız bir yüz takınır ki kendisine, gözlerinizi bile kaldırmanıza izin vermez.

Bu metinden aşağıdaki yargıların hangisi kesin olarak çıkarılır?

- A) Alışkanlıklar başlarda iyi görünür ama aslında çok tehlikelidir.
- B) Alışkanlıklarımız küçük yaşlarda başlar.
- C) Hiç alışkanlığı olmayan insan dünyada bulunmamaktadır.
- D) Alışkanlıklar erkenden törpülenmelidir.

Çözüm

Bu tarz “kesin” ifade istenen sorularda parçanın tamamından net ifadeler çıkarmalıyız. Buna göre B, C, D seçeneklerindeki ifadeler parçadan net olarak çıkarılamazken A seçeneği, parçanın son cümlesinden net olarak çıkarılır. Doğru cevap A seçeneğidir.

PRATİK

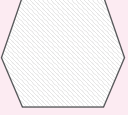
2. Martin Luther, henüz bir ilkokul öğrencisiydi. Babası, kendisine ayakkabı almak için onu bir mağazaya götürdü. Ayakkabı satıcısı, mağazada beyazlara ayrılan yere oturdukları için onlara hizmet etmedi. Küçük Martin ve babası, almak istedikleri ayakkabıları almadan mağazayı terk etmek zorunda kaldılar. Martin şaşkındı. Hayatında ilk kez böyle bir durumla karşılaşılıyordu. Ancak Amerika Birleşik Devletleri’nde bu ve buna benzer olaylar küçük Martin’in başına sık sık geleceği gibi, hayatını şekillendirecek pek çok olayın da başlangıcı oldu.

Verilen parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) İnsanların yalnızca bir kısmı eşit haklara sahiptir.
- B) Amerika Birleşik Devletleri’nde eşitsizliklere nadiren rastlanılmaktadır.
- C) Ayakkabı satıcısı tüm müşterilerin eşit haklara sahip olduğunu göz ardı etmiştir.
- D) Tüm dünyada eşitsizliğe maruz kalan insanlar vardır.

Çözüm

Bu tarz sorularda parçanın geneline bakmamız gerekmektedir. Parçada küçük bir çocuğun babası ile ayakkabı almak isterken yaşadığı olumsuz durum ve bu durumdan son derece etkilenmesi dile getirilmiştir. Bu olumsuzluğa neden olan durum da ayakkabı satıcısının müşterilerine eşit davranmamasıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

TEST 1

1 ve 2. soruları aşağıda verilenlere göre cevaplayınız.

Amerika'da yapılan araştırmaya göre üç ile beş yaşları arasında, yani beynin bilişsel ve dilsel gelişiminin en önemli döneminde, bir çocuk haftada en az 28 saat televizyon izlemektedir. İlkokul öğrencileri için ortalama izleme süresi haftada 25 saat, lise öğrencileri içinse haftada 28 saat olduğu tespit edilmiştir. Bir çocuk beş yaşına geldiğinde artık 6000 saat televizyon seyretmiş olacaktır. Yani bu çocuk 6000 saat programlanmıştır. Bu alışkanlık çocuğu tümüyle zayıf düşürür. Sağlıklı bir insan olabilmek için gereksindiği doğal ve duygusal gelişiminin kısa devre yapmasına yol açar; kendisinin gelişimini engeller.

1. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Çok televizyon izleyen çocukların yaratıcı olabileceğine
- B) Televizyonun çocukların hayal dünyasında yaşamasına neden olduğuna
- C) Televizyonun insanda bulunması gereken bazı özellikleri köreltiğine
- D) Sağlıklı insanların hiç televizyon izlemediğine

2. Bu parçada verilenlerden hareketle aşağıdakilerden hangisi kesin olarak çıkarılabilir?

- A) Çocukların haftada kaç saat televizyon izlemesi gerektiği
- B) İlkokul öğrencilerinin lise öğrencilerine göre daha az televizyon izlediği
- C) Çocuğun beş yaşına kadar en fazla 6000 saat televizyon izlemesi gerektiği
- D) Sağlıklı bir insan olabilmek için televizyon izlenmemesi gerektiği

3. William Burroughs, "Kedilerimle ilişkim beni ölümcül ve amansız bir cehaletten kurtarır." diyor. 20. yüzyılın önde gelen kimi yazarlarının kedileriyle samimi pozlarda görüntülendikleri yığınla fotoğraf bir yana, şiirden romana ve denemeye kadar dünya edebiyatı, köpeklerle kıyas kabul edilemeyecek kadar çok kedi karakteriyle ve kedi sembolizmiyle doludur. Mark Twain, Sylvia Plath, Ernest Hemingway, Herman Hesse, Jorge Luis Borges, Charles Bukowski, Albert Camus, Haruki Murakami, Bilge Karasu, Ahmet Hamdi Tanpınar... Hepsi kedi sevdalısıdır ve kediler hakkında yazarlar. Bu konuda daha yığınla örnek verilebilir, bu nedenle hiç tartışmasız "kediciler" olduklarını söylesek kâfi. Peki, edebiyat eleştirisinin göz ardı ettiği bu olgudan ne çıkarabiliriz? Yazarların kedilere olan doğal eğilimini anlamak, dil hâkimiyetinin oluşmasında payı olan bir unsura da ışık tutabilir mi? İşin edebî kısmına önce, yazar ile kedi arasındaki ilişkiyi anlamlandırmamızı sağlayacak birkaç gözlemlerde bulunabiliriz. Bir kere kediler, yazma işine köpeklere göre çok daha iyi uyum sağlarlar. Küçük, sessiz, gelecek kucağa boyutlardaki kedi, işi gereği uzun saatler yalnız başına sandalyede oturmak zorunda olan biri için biçilmiş kaftandır. İkincisi, kedi ile yazarın kişilik özelliği arasında hatırı sayılır bir kesişme söz konusudur, bu da son derece verimli bir ortak yaşam düzeni oluşturur. Genellemenin gerekirse iyi yazarlar da kediler de meraklı ve gözlemci olurlar ve büyük ölçüde kendi dünyalarında yaşarlar. Bu durum, iki tarafın da ihtiyaçları göz önüne alındığında, birbirini tamamlayıcı bir hayat düzeni yaratır.

Bu metinde anlatılanlardan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Kediler yazarlara yoldaş ve ilham kaynağı olan tek hayvanlar olduğundan bu kadar sevilmiştir.
- B) Kediler ve köpekler yalnız yaşayan insanlar için en iyi arkadaşdır ve hiçbir şekilde sahiplerini terk etmezler.
- C) İnsan her zaman çalışma ortamlarında kendileri ve çalıştıklarıyla uyumlu şeylerin olmasını ister.
- D) İnsan yapısına en fazla benzeyen hayvan türü kedi olduğundan edebiyatçılar bu hayvanlardan yararlanmışlardır.

AKIŞI BOZAN CÜMLELER

BÖLÜM 8

TAKTİK

Dil ve anlam bakımından paragrafı oluşturan cümleler arasında bir bütünlük bulunması şarttır. Paragrafı bu bütünlükle ele aldığımızda paragrafta ilgisiz bir cümlenin yer alması paragrafın anlam bütünlüğünü bozar. Bu cümle paragraftan çıkarıldığında kendinden önceki ve sonraki cümleler birbirine dil ve anlam olarak açık bir biçimde bağlanır. Böylece düşünce akışını bazen cümlenin doğru bulunup bulunmadığının sağlanması da yapılmış olur.

Bu tarz sorular şu şekilde karşımıza çıkar:

- ... parçanın anlam bütünlüğüne uymayan cümle aşağıdakilerden hangisidir?
- ... parçayla çelişen cümle aşağıdakilerden hangisidir?
- ... düşüncenin akışını bozan cümle aşağıdakilerden hangisidir?
- ... anlatım akışını bozan cümle aşağıdakilerden hangisidir?
- ... parçayla tutarlı olmayan cümle aşağıdakilerden hangisidir?
- ... parçada numaralandırılmış cümlelerin hangisinden sonra ... cümlesi getirilirse düşüncenin akışı bozulmaz?

PRATİK

1. (I) Biz üniversitede şehircilik okurken, İstanbul'da yaşamayı düşledik. (II) Çünkü başınızı nereye çevirirseniz çevirin, proje yapacak bir alan bir konu vardır İstanbul'da. (III) Tarihî kent dokusu, değişken ve dinamik nüfusu, dönüşüme her an hazır yerleşim düzeniyle şehircilik eğitimi için başlı başına bir uygulama alanı. (IV) Galiba edebiyatçılar için de öyle. (V) İstanbul'a giderken günlük tutma hayalim vardı ama bir kelime bile yazmadan geri dönen ben şehrin hayaliyle avunuyorum şimdi. (VI) Bir yanda romantizmle çıplak gerçekliğin zıtlığını sergileyen, öte yandan eski ile yeninin savaşını veren İstanbul, zengin bir esin kaynağı onlar için de.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V

Çözüm:

Bir anı yüzünden alınan bu parçada şehircilik bölümünde okumuş bir kişi üniversite yıllarındaki İstanbul hayalinin nedenini anlatmasının ardından edebiyatçılar içinde İstanbul'un önemli olduğuna değinmiştir. Ancak bu değinme sırasında birden V. cümlede kendinin günlük tutma hayalinden bahsetmesi parçanın akışını bozmuştur. Doğru cevap D seçeneğidir.

PRATİK

1. (I) İstanbul'un üstünde ne tür tarihî yapıların olduğu az çok bilinir ama altında ne var pek bilinmez. (II) Yerin altındaki yapılardan biri olan sarnıçlar yüzyıllarca kentin su ihtiyacının önemli bir kısmını karşılamış. (III) Yağmurlardan süzülen veya kentin kilometrelerce ötesinden su kanallarıyla getirilen sular buralarda depolanmış. (IV) Sarayın, büyük kiliselerin, askerî kışlaların, soylulara ait konakların su ihtiyaçları buralardan karşılanırmış.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Böyle önemli yapıların su ihtiyacını karşılayan sarnıçların en meşhuru Yerebatan Sarnıcı'dır." cümlesi getirilirse metindeki düşünce akışı bozulmaz?

- A) I. B) II. C) III. D) IV

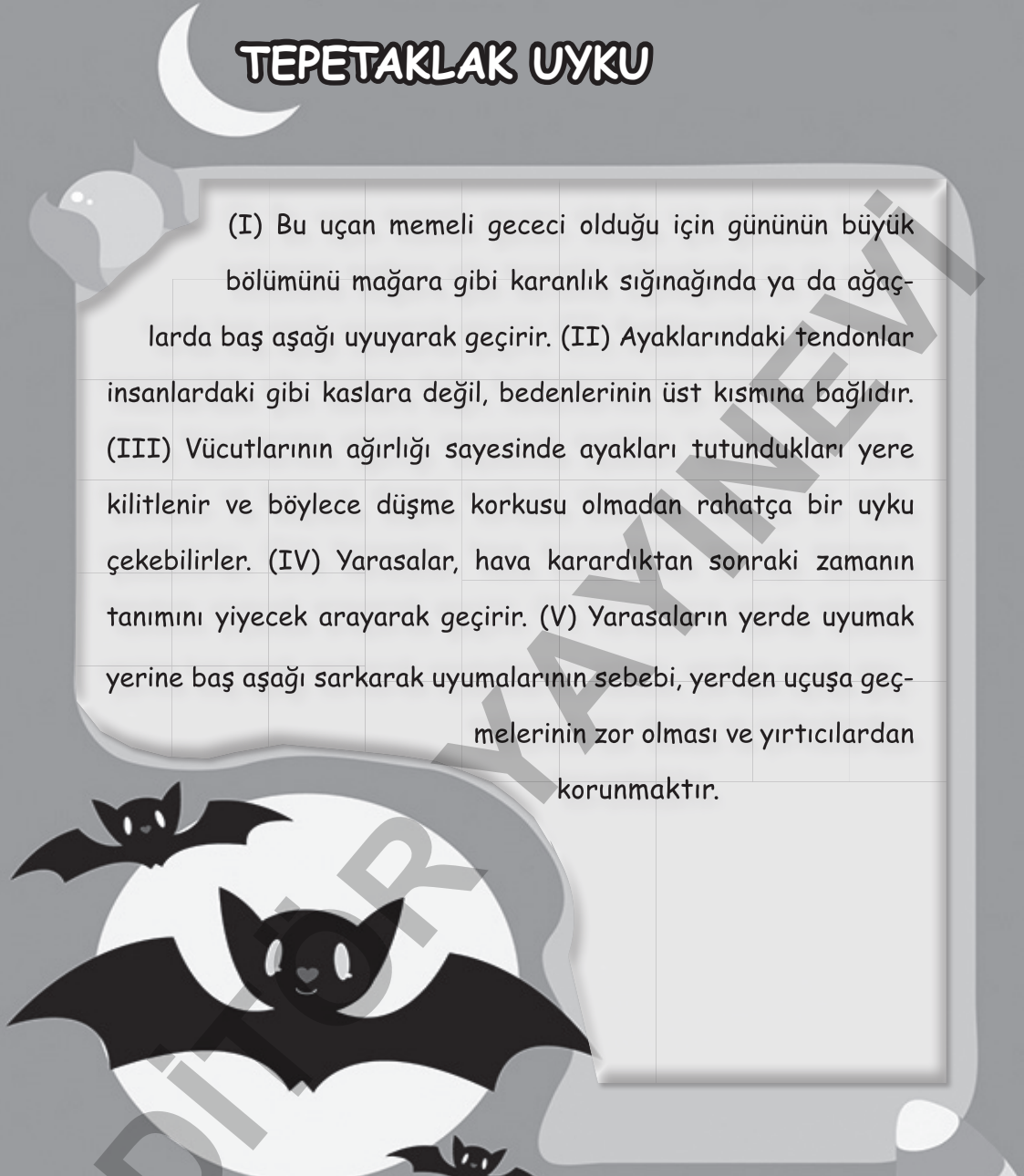
Çözüm:

Parçada İstanbul'un yer üstü tarihi yapılarının yanında yer altı yapılarının da bulunduğu bunlar içinde şehrin su ihtiyacını karşılayan sarnıçların önemli bir yere sahip olduğu dile getirilmiştir. IV. cümlede saray, kilise, kışla ve konakların su ihtiyaçlarının da bu sarnıçlardan karşılandığının söylenmesi bahse konu cümlede geçen "önemli yapılar" ifadesi ile anlamsal bütünlük sağladığını göstermektedir. Bu nedenle belirtilen cümle IV. cümleden sonra gelirse parçadaki akışı bozamaz. Doğru cevap D seçeneğidir.

6.

TEPETAKLAK UYKU

(I) Bu uçan memeli gececi olduğu için gününün büyük bölümünü mağara gibi karanlık sığınağında ya da ağaçlarda baş aşağı uyuyarak geçirir. (II) Ayaklarındaki tendonlar insanlardaki gibi kaslara değil, bedenlerinin üst kısmına bağlıdır. (III) Vücutlarının ağırlığı sayesinde ayakları tutundukları yere kilitlenir ve böylece düşme korkusu olmadan rahatça bir uyku çekebilirler. (IV) Yarasalar, hava karardıktan sonraki zamanın tanımını yiyecek arayarak geçirir. (V) Yarasaaların yerde uyumak yerine baş aşağı sarkarak uyumalarının sebebi, yerden uçuşa geçmelerinin zor olması ve yırtıcılardan korunmaktır.

Ali, Büşra, Ceyda, Derya, Engin, Furkan ve Gözde isimli kişiler görselde verilen numaralandırılmış cümlelerden hangisinin anlam akışını bozduğunu bulmuş ve herkes bir cümleyi cevap olarak vermiştir. Bu kişilerin hangi cümleyi seçtikleriyle ilgili bilinenler aşağıda verilmiştir.

- Her soruyu en az 1, en fazla 2 kişi seçmiştir.
- 4. cümleyi Ceyda seçmiştir.
- Ali'nin cümlesinin numarası Engin'in cümlesinin numarasından küçüktür.
- Derya'nın seçtiği cümlenin numarası Furkan'ın seçtiği cümlenin numarasından büyüktür.
- Gözde ve Derya farklı cümleleri seçmişlerdir.
- Buket ve Furkan aynı cümleyi seçmişlerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğru cevabı seçmiş olamaz?

A) Ceyda

B) Gözde

C) Engin

D) Ali

PARAGRAFTA DİL VE ANLATIM

BÖLÜM 9

TAKTİK

Parçada anlatılacak durum ve olay, tasvir edilecek görüş ve sezgi, dile getirilecek duygu ve fikir anlatıcının zihninde açık ve net şekilde belirlenmelidir. Anlatılacak, tasvir edilecek unsurlar, dilin bilinen ve kabul edilen kuralları içerisinde düzenlenmektedir. Akıcı bir metinde cümleler gereksiz ve anlaşılması güç ifadelerden arındığı için metnin anlaşılması daha kolay olur. Yalın bir metinde ifadenin sade, gösterişsiz, kısa ve kesin olması metni okuyan herkesin anlamasını sağlar. Söylenişi zor seslerin kullanılması ses düzeyinde, peş peşe sert ve yumuşak hecelerden oluşmuş sözcüklerin kullanılması sözcük düzeyinde, sözcük tekrarları ve aynı anlama gelen sözcüklerin bir arada kullanılması cümle akıcılığını bozar. Açık olmayan yazılarda anlatım kapalıdır.

İyi bir anlatımın yakalanabilmesi için anlatımın özelliklerini bilmek gerekir. Anlatım özellikleri anlatımın nasıl olması gerektiği ile ilgilidir. İyi, güzel, doğru bir anlatımın açıklık, duruluk, yalınlık, akıcılık, doğallık, özgünlük, özlülük, sağlamlık, tutarlılık gibi özelliklere sahip olması gerekir.

Bazı sorularda parçanın anlatımında hangi duyulardan yararlandığı sorulmaktadır. Biliyoruz ki görme, koklama, tatma, işitme ve dokunma olmak üzere beş duyumuz vardır. Duyularla ilgili sorularda parçayı oluşturan cümlelerin içindeki sözcüklerin anlamlarını, hangi duyumuzla algıladığımıza dikkat etmemiz gerekir.

Özellikle hikâye ve roman gibi olay yazılarında birinci kişi ağızıyla (kahraman ve gözlemci bakış açılı) anlatımlarda yazar kendi başından geçen veya içinde bulunduğu bir olayı anlatırken üçüncü kişi ağızıyla (hakim ve gözlemci bakış açılı) anlatımlarda genellikle duyduğu veya gördüğü şeyleri anlatır.

Bu tarz sorular şu şekilde karşımıza çıkar:

- ... parçanın dil ve anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur / yanlıştır / söylenebilir / söylenemez / vurgulanmıştır/ağır basmaktadır / savunulamaz?
- ... bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?
- ... paragrafta hangi duyumuzla ilgili bir ayrıntı vardır / yoktur?
- ... metinlerin hangisinde olay birinci / üçüncü kişinin ağzından anlatılmıştır / anlatılmamıştır?
- ... parçanın anlatımında hakim olan bakış açısı aşağıdakilerden hangisidir?

PRATİK

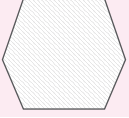
1. İnine taş yağan, çığ düşen dişi kurt Akbar, kovuğun dibine, karanlık dehlize doğru kaçtı. Yay gibi fırlamış, sonra durup tüylerini kabartmış, dövüşmeye, meçhul düşmanın üzerine atılmaya hazır bir durum almıştı. Karanlıkta ışıltısı artan gözlerinde vahşi şimşekler çakıyordu.

Bu metnin anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Benzetmeden yararlanılmıştır.
- B) Betimleyici ögeler kullanılmıştır.
- C) Hareket hâlinde olan varlıklar anlatılmıştır.
- D) İkilemelere yer verilmiştir.

Çözüm:

Parçada "yay gibi fırlamış" ifadesi ile benzetmeye "Akbar" isimli kurt tanıtılarak hareket hâlinde olan varlığa ve parçanın genelinde de betimlemelere yer verilmiştir. Ancak parçada ikilemelere yer verilmemiştir. Doğru cevap D seçeneğidir.

TEST 2

1. Ne kelimeler biriktirdim yüreğimde sen bilmedin hiç... Boğazımda mühürlenip kaldı. Her söylemeye kalkıştığımda onunla yakından uzaktan ilgisi olmayan kimliklerine büründü. Sen hiç tanıyamadın bu küçük kızını babam! Bizim dünyamız çok farklıydı. Senin zor görevlerini belki de aramıza aşılmaz dağlar ören. Ve sen bilir misin ki hiçbir duvar sıcak olmaz babam. Şimdi içimde bir yerler öyle soğuk ki. Cehennem ateşi bile tesir edemez. Sen hiç dokunamadın gözyaşlarına bu küçük kızının babam. Mutsuzluktan öldüğüm zamanlar oldu. Sesimi dipsiz kuyulara ulaştırdım da bir sana duyuramadım. Ve bir gün sonu olmayan bir ayrılık tutarsa yakamı diye ben hiç korkmadım aslında. Sen bilmezsin ama ölüm sana bir kez "Seni seviyorum babacığım!" dememe imkân vermezse diye kahroluyorum. Adını her duyduğumda zehir zemberek bir acı oturuyor boğazıma. Yutkunamıyorum. Ne tuhaf değil mi babam? Farkına varmamışım yıllar önce, şimdi anlıyorum ki, hiçbir sevgiden pay çıkaramamışım kendime. Hiçbir acı denk değil buna. Sen bilmezsin belki ama benim için en mert adamdın hep. Ama cömert davranmadın bana babam. Yüreğindeki yerimi hiç göstermedin bana. Geceleri yastığım ıslanıyor bazen. Ben aslında senin o çok güçlü bildiğin kızın değilim. Olamadım. Affet babam. Yaşanası olmayan mutsuzluklarla mücadele halindeyim bu küçük dünyamda. Bomboş sanki sol yanımda. Küçük bir şefkat kırıntısı da mı koyamadın babam!

Bu metnin dil ve anlatımıyla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Kanıtlanamayan ifadelere yer verilmiştir.
 B) Yazar, içten bir üslup tercih etmiştir.
 C) Bağlaçla başlanan cümlelere yer verilmiştir.
 D) Yazar, düşüncelerini tanımlama yoluna başvurarak anlatmıştır.

2.

Nemrut Dağı, Adıyaman'ın Kâhta ilçesinde bulunuyor. Şehirden arabayla yalnızca bir yere kadar gidebiliyorsunuz. Sonrasını yürümek gerekiyor. Tepeye doğru çıktıkça heykelleri görmeye başlıyorsunuz. İlk gördüğümde gözlerime inanamadım. Dev gibilerdi. Nemrut Dağı tam 2150 metre yükseklikte. Üzerinde 10 metrelik büyüleyici heykeller, bir de anıt mezar var. Bu yapılar günümüzden 2 bin yıl önce yaşamış Kommagene Krallığı zamanında yapılmış. Dünyanın sekizinci harikası olarak biliniyor. UNESCO Dünya Kültür Miras Listesi'nde yer alıyor. Heykeller kireç taşı bloklarından yapılmış. Bazıları insan yüzü bazıları ise hayvan başları şeklinde... Bir kısmı mitolojik tanrıları temsil ediyor. Metrelerce uzunlukta kitabeler bulunuyor. Yalnızca tarihi değil manzarası da muhteşem.

Bu metnin dil ve anlatımıyla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Düşünce, sayısal verilerle kanıtlanmaya çalışılmıştır.
 B) Metnin tamamında nesnel ifadeler yer verilmiştir.
 C) Açıklayıcı unsurlara yer verilmiştir.
 D) Bilgilendirme yapılmıştır.

ANLATIM BİÇİMLERİ VE DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

BÖLÜM 10

TAKTİK

Anlatım Biçimleri

Yazarın duygu veya düşüncelerini ya da olayı anlatırken kullandığı yöntemlerdir.

- Öyküleyici Anlatım:** Tasarlanmış veya yaşanmış bir olayın başkalarına sözle ya da yazıyla anlatıldığı anlatım biçimidir.
- Betimleyici Anlatım:** Varlıkların belirgin nitelikleriyle tanıtıldığı, varlık hakkındaki izlenimlerin belirtildiği anlatım biçimidir.
- Açıklayıcı Anlatım:** Okuyucuyu bilgilendirmek, ona birşeyler öğretmek amacıyla sade ve anlaşılır bir dille ele alınan anlatım biçimidir.
- Tartışmacı Anlatım:** Yazarın kendi düşüncesini savunmak, varsa yanlış düşünceleri çözmek amacıyla sanki karşısında biri varmış gibi ele aldığı anlatım biçimidir.

Düşünceyi Geliştirme Yolları

Parçada anlatılanları daha anlaşılır hâle getirmek, okuyucuyu etkilemek, onun ilgisini çekmek gibi amaçlarla kullanılan yöntemlerdir.

- Tanımlama:** Bir kavram veya varlığın belirgin özellikleriyle tanıtılmasıdır.
- Karşılaştırma:** Birden fazla varlık veya kavramın arasındaki benzerlik ya da farklılıkları ortaya koymak için kullanılan anlatım yoludur.
- Örneklendirme:** Bir düşüncenin okuyucunun kafasında canlandırılmasını sağlayan yöntemdir.
- Tanık Gösterme (Alıntı Yapma):** Anlatılmak istenen düşüncenin başkalarının görüşlerinden sözlerinden yararlanarak açıklanması yoludur.
- Sayısal Verilerden Yararlanma:** Anlatılanları inandırıcı kılmak amacıyla sayısal verilerden yararlanma yoluna gidilmesidir.
- Benzetme:** Bir kavramı ya da varlığı başka bir kavram veya varlığın özellikleriyle anlatma yoludur.

Bu tarz sorular şu şekilde karşımıza çıkar:

- Parçada kullanılan anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?
- Bu parçada düşünceyi geliştirme yollarından hangilerine başvurulmuştur?
- Bu parçada aşağıdaki anlatım biçimlerinden/düşünceyi geliştirme yollarından hangisi/hangileri ağır basmaktadır?

PRATİK

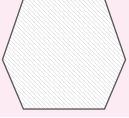
- Yaşlı kadın bahçedeki gülleri suluyordu. Bahçe kapısı çalınınca elindeki hortumu kayısı ağacının köküne bıraktı. Kapıyı usulca açtı. Postacı elindeki mektubu uzattı. Yaşlı kadının mektubu aldığı andaki mutluluğu gözlerinden okunuyordu. Postacıya birkaç kez teşekkür etti. Postacı gidince bahçedeki masaya oturdu. Mektubu tekrar tekrar okudu. Vaktin öğle olduğunu fark etmemişti bile.

Parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisinden yararlanılmıştır?

A) Betimleme	B) Öyküleme
C) Örnekleme	D) Açıklama

Çözüm:

Parçanın geneline baktığımızda yaşanmış bir olayın, sade ve anlaşılır bir dille, gözlemlere dayanarak öyküleyici unsurlardan yararlanmasıyla anlatıldığını görmekteyiz. Ancak parçada betimleyici, örnekleme ve açıklayıcı anlatıma yer verilmemiştir. Dolayısıyla öyküleme anlatımının biçiminin parçanın tamamına hakim olduğu görülmektedir. Doğru cevap B seçeneğidir.

TEST 1

1 ve 2. soruları aşağıda verilenlere göre cevaplayınız.

Tanzimat'tan beri edebiyatta büyük bir değişim yaşanıyordu. Tanzimat öncesinde, İslâmiyet'in etkisinde gelişen "Divan edebiyatı" egemendi. Tanzimat'tan sonra edebiyat yön değiştirmiş ve Batı'nın etkisine girmeye başlamıştı. Bu büyük yön değişimi, sanatçılar arasında tartışmalara yol açmıştı. Divan edebiyatına "eski", Batı tarzındaki edebiyata "yeni" deniyordu. Türk edebiyatında 1860'tan beri devam eden Doğu-Batı mücadelesinin kesin sonucunu (Batı edebiyatının lehine) belirleyen aşama olan Serveti-i Fünûn Edebiyatının doğmasında Muallim Naci ile Recaizâde Mahmut Ekrem arasındaki "eski-yeni" tartışması çok önemli bir rol oynamıştır. Muallim Naci, eski edebiyata karşı daha "ılımlı" duruyordu. Yeni edebiyata geçişin yavaş ve doğal bir süreçte olması gerektiğini savunuyordu. O, "eski-yeni" sentezinin gerçekleştirilmesi amacıyla, eski edebiyatın üstün yönlerine de sadık kalınması gerektiğine inanıyordu. Yerli ve millî niteliklerle donanmış bir yeni edebiyat düşüncesini dillendiriyordu. Türk edebiyatının kökten değil, kısmî bir şekilde modernleştirilmesine taraftardı. Ortada durup, iki tarafın da güzelliklerinden yararlanılması gerektiğini düşünüyordu. Ancak "yeni"ye daha hoşgörülü davranan sanatçıları eleştirmekten de geri kalmıyordu. Recaizâde Mahmut Ekrem ve Abdülhak Hamit'in edebiyatta "biçimi" ve "sağlam üslubu" pek umursamayan yaklaşımlarını eleştiriyordu. Bu nedenle, rakipleri tarafından "eski edebiyatın temsilcisi" olarak algılandı.

1. Bu metninde aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Betimleme
- B) Açıklama
- C) Öyküleme
- D) Tartışma

2. Bu parçanın anlatımında düşünceyi geliştirme yollarından hangisi ağır basmaktadır?

- A) Karşılaştırma
- B) Tanımlama
- C) Benzetme
- D) Örneklendirme

3.

Alman şair Friedrich Schiller, "Sanatçı zamanın çocuğudur ama aynı zamanda, o zamanın öğrencisiyse dahası gözdesiyse bu kendisi için çok kötüdür." der. Bu söz çok açıktır: Elbette sanatçı, belli bir zamanın koşulları içinde dünyaya gelir. Ama sanatçının yalnızca bu koşulları kabul etmesi, kendisini bu koşulların yaratıcılarına beğendirmeye kalkışması yanlıştır. Peki doğrusu nedir? Sanatçı, zamanın koşullarını değerlendirmeyi ve eleştirmeyi öğrenmelidir.

Yukarıdaki parçada aşağıdaki anlatım türlerinden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Açıklama
- B) Tartışma
- C) Betimleme
- D) Öyküleme

4. Sarışın amele kıpkırmızı kesilmişti. Saçları yavaş yavaş kirli elleriyle yağlanıyor, boynunun damarları şişiyor; göğsü harikulade genişliyor, narin vücudu birdenbire, atlet insanlarda olduğu gibi atlaşıyordu. Aynı kola yapışmış arkadaşı şişmanın yüzünde bir damla ter yoktu, yüzü ise müthiş bir kuvvet sarf ediyormuş gibi buruşuyordu fakat bu sahte buruşukluğu beceriksiz bir şekilde yapıyordu. Öteki koldaki, iki hemşehri olduğu sözlerinden anlaşılana, iki hamaldan birisi acınacak bir zayıflıktaydı ve bütün işi arkadaşına bırakmaya çalıştığı için kızarmıştı. Arkadaşı ise en küçük bir kuvvet bile sarf etmemek için elinden geleni yapıyordu.

Bu metinde ağırlıklı olarak aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Öyküleme
- B) Betimleme
- C) Tartışma
- D) Açıklama

METİNLERİN KARŞILAŞTIRILMASI

BÖLÜM 11

TAKTİK

Metinlerin karşılaştırılması konuları benzer olan iki metnin; konu, dil özellikleri, anlatım biçimleri gibi unsurlar açısından karşılaştırılarak verilen ifadelerin doğru ya da yanlış olduğunun, ortak veya farklı özelliklerinin, türlerinin belirlenmesidir.

Okumanın amacı anlam kurmaktır. Okuduğumuz farklı metinleri kullanarak zihnimizde yeni bir metin oluşturmaya "Metinler arası anlam kurma" denir. Okunan metinlerin konularını, kahramanlarını, metinde anlatılan olayları karşılaştırarak metinler arası anlam kurulmasını sağlar.

Metinlerin karşılaştırılması genellikle iki metin üzerinden yapılırken bazen de üç metin üzerinden yapılmaktadır. Tüm paragraf sorularında olduğu gibi bu tarz sorularda da zaman kaybetmemek için önce soru kökünde metinlerle ilgili bizden ne istendiği iyice anlaşılmalı daha sonra metinler bu doğrultuda daha dikkatle okunmalıdır.

Bu tarz sorular şu şekilde karşımıza çıkar:

- Bu metinlerden aşağıdakilerin hangisi çıkartılabilir / çıkarılamaz?
- Bu metinlerin ortak / farklı özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi vardır / yoktur?
- Bu metinlerden çıkarılabilecek ortak sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

PRATİK

1.

A Metni

Mide şikayetleri genellikle midenin bozulmuş kas hareketleridir. Stres, yanlış beslenme ve içme alışkanlıkları veya iklim değişiklikleri mideyi zorlayabilir.

B Metni

Sigara kullanımı ve aşırı alkol tüketimi, hormonal değişiklikler veya çok fazla yemek yeme mide reflüsünün bazı nedenlerindedir.

C Metni

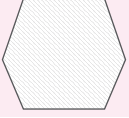
Besinlerin hazmedilememesi, nikotin tüketimi ve psikik sorunların varlığı mide rahatsızlıklarını tetiklemekte ve ilaçla tedaviyi zorunlu kılmaktadır.

Bu üç metinden çıkarılabilecek ortak sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mide rahatsızlıklarının nedenleri için tek bir etmeden bahsedilemez.
- B) Mide rahatsızlıklarının temel nedeni beslenme bozukluklarıdır.
- C) Stres, tüm hastalıklar gibi mide rahatsızlıklarının da başat nedenidir.
- D) İlaç tedavisi, mide şikayetlerini en aza indirgeyebilir.

Çözüm:

Verilen üç metinde de mide rahatsızlıklarından bahsedilmiş ve bu rahatsızlıklara neden olan farklı etmenlerin varlığına değinilmiştir. Stres, yanlış beslenme, iklim değişiklikleri, hormonal değişiklikler, aşırı alkol tüketimi, sigara kullanımı, psikik sorunlar bu etmenler arasında gösterilmiştir. Buna göre "Mide rahatsızlıklarının nedenleri için tek bir etmeden bahsedilemez." yargısı üç metinden de çıkarılabilecek ortak sonuçtur. Doğru cevap A seçeneğidir.

TEST 1

1.

1. Metin

Teşekkür etmek için mutlaka çok önemli bir iyiliğin, yardımın yapılmasını beklemeye gerek yoktur. Burada bilinmesi gereken husus, teşekkür etmenin medenî insanlara yakışan davranış olduğudur. Yapılan iyilikler veya yardımlar elbette teşekkür beklentisiyle yapılmıyor. Çok önemsiz gibi görünen davranışlardan (veya yardımlardan) sonra teşekkür etmek nezaketin gereğidir. Basitçe örneklemek gerekirse otobüste, hasta veya yaşlı birine yer veren delikanlı “Şuna bir yer vereyim de bana teşekkür etsin.” anlayışıyla yer vermiyordur. Kendisine yer verilen kişi de karşı tarafın böyle bir mecburiyeti olmadığını bilerek teşekkür etmeyi ihmal etmemelidir.

2. Metin

Bir adres veya yer sorulduğunda sorulan yer kesin olarak bilinmiyorsa, soranı yanıltmamak ve zaman kaybını önlemek için adresin tam olarak bilinmediği açıkça söylenmelidir. Birtakım tahminlerde bulunarak yanlış yönlendirmeden sakınmak gerekir. Adres tarif edilirken mümkün olduğu kadar sade bir tarif yapılmalı, dolambaçlı yollar tercih edilmemelidir. Sorulan yerin yakınlarında hemen herkesçe bilinen (anıt, istasyon, park, stadyum gibi) bir yapı, bir mekân varsa kişiye önce burayı bilip bilmediği sorulmalı; biliniyorsa tarif buradan itibaren yapılmalıdır. Mesafe için isabetli tahmin yapılmıyorsa ölçü vermekten sakınmalıdır.

Yukarıdaki metinlerden aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Her iki metinde de hazırlıksız konuşmalar üzerinde durulmuştur.
- B) Birinci metinde hazırlıklı bir konuşma sırasında yapılması gerekenler anlatılmıştır.
- C) Her iki metin de bilimsel bir metinden alınmıştır.
- D) İkinci metinde kurgusal özellikler bulunmaktadır.

2.

A Metni

Bu akşam sonbahar ne kadar serin
Geceyi hasretle bekliyor zaman

B Metni

“Bir sonbahar akşamı evimin sokağa bakan odasında oturmuş, sokaktaki lambanın altında öylece duran küçük çocuğu izliyorum. Hava ne kadar da serin. Kim bilir bu çocuk için zaman, geceyi özlemle bekliyordur....”

Yukarıdaki metinlerin ortak yönleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Her iki metinde de öznellik ağır basmaktadır.
- B) Zaman kavramı kişileştirilerek anlatılmıştır.
- C) Sonbahar, özlem, gece, zaman gibi kavramlar dile getirilmiştir.
- D) Her iki metnin de dili son derece ağırdır.

TABLO, GRAFİK VE GÖRSEL OKUMA

BÖLÜM 12

TAKTİK

Bir tabloda veya grafikte verilen rakamların ve bilgilerin neyi ifade ettiğini çok iyi bilmeliyiz. Soldan sağa ve yukarıdan aşağıya bakarak neyin neye denk geldiğine bakmalıyız ve isteneni bulmalıyız.

Görseller düşünceyi ya da nesnelere arasındaki ilişkiyi görme duyusuna bağlı olarak ifade eden dil dışı göstergeler olarak değerlendirilebilir. Bu göstergelerin yorumlanması bir tür okuma etkinliği olarak hem anlama hem de anlatma süreçlerinde etkilidir.

Görsel okuma sayesinde belleklerimizde çeşitli imgeler oluşur bu imgeler yoluyla zihinlerimizde yer edinen sorulara daha kolay çözüm bulabilirsiniz. Kavramlar veya bilgi işlemlerin yerine oturması bilgi üretiminin harekete geçmesini sağlar. Bu durumda sorulara daha kolay cevap verebilirsiniz.

Bu tür sorular şöyle karşımıza çıkmaktadır:

- ... tablo / grafik / görselden yola çıkarak hangisine ulaşılabilir / ulaşılamaz?
- ... tablo / grafik / görselden yola çıkarak hangisi söylenebilir / söylenemez?
- görsel ile verilmek istenen ileti / mesaj hangisidir / hangisi değildir?

PRATİK

1. Aşağıdaki tabloda dört farklı kanalın spor muhabirlerinin bir yıl içerisinde, hangi mevsimlerde hangi spor müsabakaları için hangi ülkelere seyahat ettikleri gösterilmektedir. Örneğin; Kanal B'nin spor muhabiri, ilkbahar mevsiminde bisiklet turnuvasını takip etmek üzere İtalya'ya gitmiştir.

	KANAL B	KANAL C	KANAL D	KANAL E
İLKBAHAR	Bisiklet İtalya	Halter Kosova		
YAZ			Güreş Rusya	Halter İtalya
SONBAHAR		Tenis Japonya		
KIŞ		Bisiklet Fransa		Kayak Kanada

Yalnızca tablodaki bilgilerden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Halter müsabakalarını yalnızca Kanal C takip etmektedir.
B) İtalya'da birbirinin peşi sıra, iki farklı spor turnuvası düzenlenmiştir.
C) Spor etkinliklerinin en yoğun yapıldığı mevsim yazdır.
D) Sadece Kanal B'nin muhabiri tek bir ülkeye seyahat etmiştir.

Çözüm:

Tabloda halter müsabakalarını Kanal C ve Kanal E'nin takip ettiğini görebiliriz. A seçeneğine ulaşamaz. Spor etkinliklerinin en yoğun yapıldığı mevsimden söz edilemez çünkü sonbahar hariç her mevsimde iki etkinlik yer almaktadır. Tek bir ülkeye seyahat eden iki muhabir vardır: Kanal B ve Kanal D. Bu bilgilerden hareketle A, C ve D seçenekleri elenir. İtalya'da ilkbahar mevsiminde bisiklet, yaz mevsiminde ise halter etkinliği yapılmıştır. Doğru cevap B seçeneğidir.

2.

Aşağıdaki seçeneklerden hangisi ile ilgili bir uyarı görselde yer almamaktadır?

- A) Yeterli fiziksel aktivite
- B) Düzenli doktor kontrolü
- C) Ruh sağlığını koruma
- D) Beslenme alışkanlıkları

3.

Bu görselin ve başlığın kullanıldığı bir metnin konusu ne olabilir?

- A) Bilinçli bir tüketici olmak
- B) Tasarruf etmenin önemi
- C) Sağlıklı gıda alışverişi
- D) Yerli malı kullanmak

4.

Açık Havada Çalışanlar Dikkat!

Sıcaktan Korunmak İçin

5 ALTIN KURAL

1. Susadığınızı hissetmeseniz dahi her 15 dakikada bir su için.
2. Serinlemek için gölge alanlarda dinlenin.
3. Açık renkli kıyafetler giyin ve şapka kullanın.
4. Sıcaklıkla ilgili hastalık belirtilerini öğrenin ve acil durumlarda ne yapılması gerektiği hakkında bilgi edinin.
5. İş arkadaşlarınıza göz kulak olun!

Yukarıda açık havada çalışanlara yönelik hazırlanan bir afiş yer almaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Bir numaralı kural, neden-sonuç bildirmektedir.
- B) İki numaralı kural, amaç-sonuç bildirmektedir.
- C) Beş numaralı kuralda bir deyim yer almaktadır.
- D) Beş kuralın beşi de nesnel cümlelerden oluşmaktadır.

5.

Görsel ile verilmek istenen ileti hangisidir?

- A) Trafik kurallarına uymalı ve yaya geçitlerini kullanmalıyız.
- B) Trafikte birbirimize karşı saygılı ve yardımsever olmalıyız.
- C) Teknolojinin gelişmesi, günümüzde trafiği olumsuz yönde etkilemektedir.
- D) Trafikte yardıma ihtiyacı olanlar artık yaşlılardan çok dijital bağımlıdır.

SÖZEL MANTIK MUHAKEME, AKIL YÜRÜTME

BÖLÜM 13

TAKTİK

Sözel muhakeme; okuduğunu anlama ve yorumlama, çıkarımda bulunma ile ilgili bir yöntemdir. Bu yöntemle kişinin olaylar, eylemler ve sayılar arasındaki ilişkiyi kurma, kavrama ve muhakeme etme yetenekleri ölçülmektedir. Sözel muhakeme ve mantık sorularında sözel anlatımı olan yargılar (metinler) verilmekte ve yargılar arasında mantıksal bir önerme oluşturulması istenmektedir. Bazen de verilen hayali ilişkilerden mantıksal sonuçlar çıkarılması beklenmektedir. Genel bir değerlendirme yapılırsa bu soruların çözümünde ilk olarak yapılması gereken anahtar sözcükleri tespit etmektir. Böylece veriler yeniden ve daha anlaşılır bir hâle getirilip tekrar ifadeleştirilmelidir. Verilen kurgusal olay/durum ile ilgili tüm çıkarımlar yapıлып veriler tablo halinde görselleştirildikten sonra, soruların çözümü daha kolay olacaktır. Tabloda kesin bilgiler ve olasılıklar belirgin bir şekilde verilirse sorularda yer alan olasılıklı durumlar daha net görülecektir. Bu da birkaç ihtimalin olduğu soruları doğru cevaplandırmamızı sağlayacaktır. Aynı zamanda şartlı ifadelerin olduğu sorularda, oluşturulan tablolara ekleme veya çıkarma yapmamız gerekebilir. Bu tarz sorularda da özellikle soruları birbirinden bağımsız bir şekilde çözmeye dikkat etmemiz gerekir. Bu tür sorular şöyle karşımıza çıkmaktadır:

- ... hangisi olabilir / olamaz?
- ... hangisi kesindir / kesin değildir?
- ... hangisi kesinlikle doğrudur / yanlıştır?
- ... hangisi kesin olarak bellidir / belli değildir?
- ... hangisi kesin olarak bilinmektedir / bilinmemektedir?

PRATİK

1. Jean Monnet Burs Programı, Türkiye Cumhuriyeti'nin Avrupa Birliğine (AB) tam üyelik hedefi çerçevesinde, AB alanında uzmanlaşmış personel sayısının artırılmasını ve gerekli idari kapasitenin oluşturulmasını amaçlayan ve AB tarafından finanse edilen bir projedir. Burs programına resmi kuruluşlardan özel sektöre, sivil toplum örgütlerinden akademik ve idari görevlerde çalışanlara hatta ülkemizdeki üniversitelerde lisans ve yüksek lisans eğitimine devam eden öğrencilere kadar herkes başvurabilir. Burs programı kapsamında desteklenecek eğitim ve araştırma konuları önceden belirlenmiş, istatistikten sosyal konulara kadar geniş bir yelpazeyi kapsıyor. Ülkemizde 2000, 2015, 2018 ve 2019 yıllarında öğrencilere burs programları açılmıştır. Fırat Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi ve Boğaziçi Üniversitesinin öğrencilerine burslar verilmiştir. Burs verme sırasıyla ilgili bilinenler şunlardır:

- Karadeniz Teknik Üniversitesindeki öğrenci, Fırat Üniversitesindeki öğrenciden önce burs almıştır.
- Marmara Üniversitesi öğrencisinden önce ve sonra burs alan öğrenciler vardır.
- Karadeniz Teknik Üniversitesindeki öğrenciden önce sadece bir öğrenci burs almıştır.

Bu bilgilere göre öğrencilerin burs alma yılları aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	2000	2015	2018	2019
A)	Fırat Üniversitesi	Karadeniz Teknik Üniversitesi	Marmara Üniversitesi	Boğaziçi Üniversitesi
B)	Boğaziçi Üniversitesi	Karadeniz Teknik Üniversitesi	Marmara Üniversitesi	Fırat Üniversitesi
C)	Karadeniz Teknik Üniversitesi	Fırat Üniversitesi	Boğaziçi Üniversitesi	Marmara Üniversitesi
D)	Marmara Üniversitesi	Karadeniz Teknik Üniversitesi	Fırat Üniversitesi	Boğaziçi Üniversitesi

Çözüm:

"Karadeniz Teknik Üniversitesindeki öğrenciden önce sadece bir öğrenci burs almıştır." ifadesinden Karadeniz Teknik Üniversitesinin 2. sırada olduğu, "Marmara Üniversitesinden önce ve sonra burs alan öğrenciler vardır." ifadesinden Marmara Üniversitesi öğrencisinin bursu 3. sırada aldığı anlaşılmaktadır. Geriye 1 ve 4. sıralarda burs alan üniversiteler kalmıştır. "Karadeniz Teknik Üniversitesindeki öğrenci, Fırat Üniversitesindeki öğrenciden önce burs almıştır." ifadesinden de Fırat Üniversitesindeki öğrencinin 4. sırada burs aldığı anlaşılmaktadır. Bu sıralamaya göre Boğaziçi Üniversitesindeki öğrencinin 1. sırada olduğu sonucu elde edilir. Bu durumda yıllara göre burs alma durumları aşağıdaki gibidir ve doğru cevap B seçeneğidir.

2000	2015	2018	2019
Boğaziçi Üniversitesi	Karadeniz Teknik Üniversitesi	Marmara Üniversitesi	Fırat Üniversitesi

6. Toplam 40 üniversitenin yarışacağı Formula Güneş Enerjili Araç Yarışlarına 37 takım ve 45 araç, Hidrojen Enerjili Araç Yarışlarına ise 22 takım ve 23 araç katılacak. Katılan tüm takımlara yol ve konaklama desteği verilecek. Yarışlara ilk defa katılacak 6 takıma ise bu desteğin yanı sıra hazırlık desteği de verilecek. TÜBİTAK Alternatif Enerjili Araç Yarışları bu yıl 20-25 Ağustos 2019 tarihlerinde Kocaeli Körfez Yarış Pisti'nde yapılacak.

Bu yarışmalara katılmak isteyen kişilerle ilgili bilinenler şunlardır:

- Mustafa, ilk kez bu yarışmalara katılmıştır.
- İnönü Üniversitesi ve 9 Eylül Üniversitesinden katılan takımlar aynı yarışa katılmış ve araçları bozulduğu için yeni araçlara geçmek zorunda kalmışlardır.
- Karadeniz Teknik Üniversitesinden iki takım aynı yarışmaya katılmış ve araçları bozulmuştur. Araç olmadığı için yalnızca bir takıma araç verilmiş ve bu takım yarışa devam etmiştir.

Bu metin ve verilen bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Mustafa'ya yalnızca yol ve konaklama desteği verilmiştir.
- B) İnönü Üniversitesi, Hidrojen Enerjili Araç Yarışlarına katılmıştır.
- C) Karadeniz Teknik Üniversitesi Güneş Enerjili Araç Yarışlarına katılmıştır.
- D) 9 Eylül Üniversitesi Güneş Enerjili Araç Yarışlarına katılmıştır.

7.

- 7 kitabın üçü roman, ikisi hikâye, ikisi de denemidir.
- Bu kitaplardan beşinin kapağı yeşil, iki tanesinin de kırmızıdır.

Kitap kapaklarının renkleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Romanların üçünün de kapağı yeşildir.
- B) Hikâyelerden en az biri yeşil kapalıdır.
- C) Denemelerden en az biri kırmızı kapalıdır.
- D) Romanlardan en az biri yeşil kapalıdır.

8. Evrimsel olarak yaklaşık 54 milyon yıl öncesine kadar dayanan bir geçmişleri olan su aygırlarının günü olarak 15 Şubat seçilmiştir. Bu nedenle her yıl 15 Şubat Ulusal Su Aygırı Günü olarak kutlanmaktadır. Önümüzdeki yıllarda hangi gün ve saatte kutlanacağı ile ilgili bilgiler aşağıda verilmiştir:

Yıl	Gün	Başlangıç saati	Etkinlik süresi
2019	Cuma	11.30	2 saat
2020	Cumartesi	13.22	3 saat
2021	Pazartesi	15.57	1,5 saat
2022	Salı	22.33	2 saat
2023	Çarşamba	23.15	1 saat

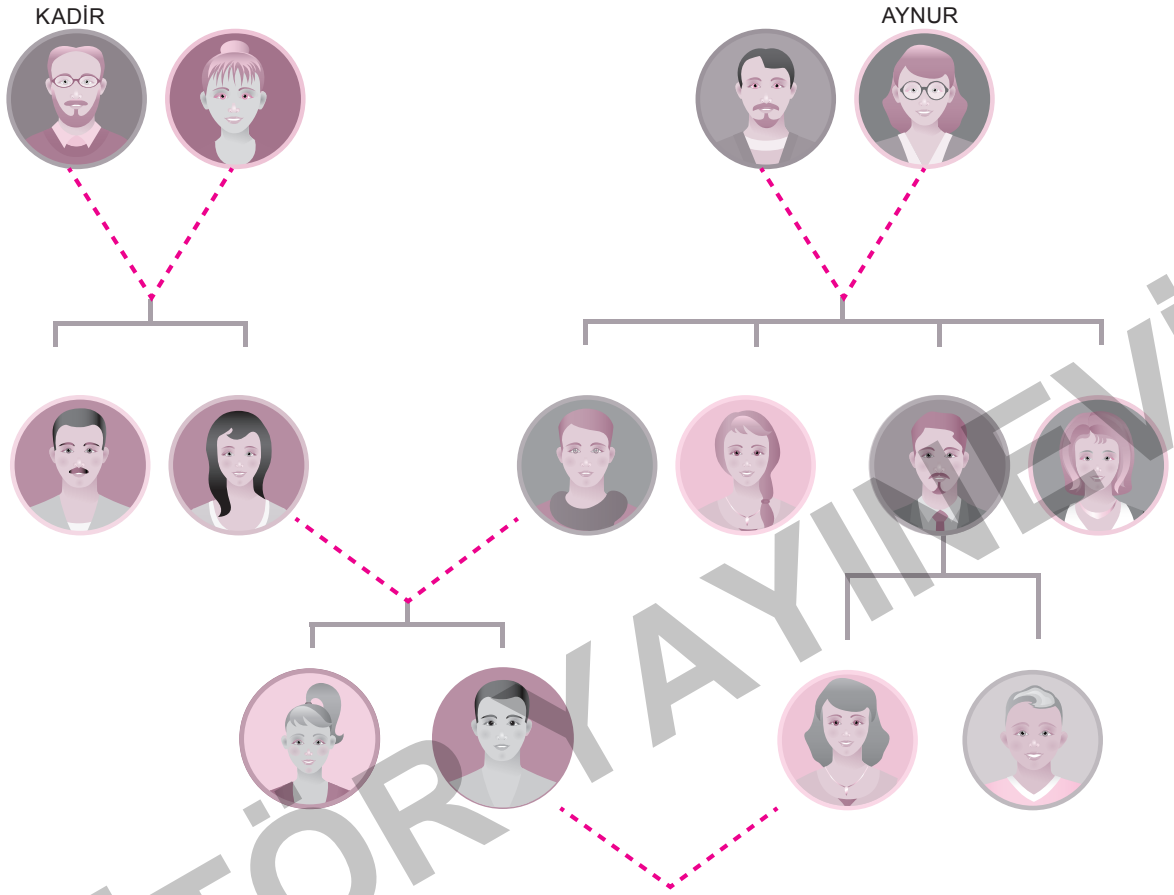
Aşağıdaki tabloda önümüzdeki yıllarda Ulusal Su Aygırı Günü'ne katılmak isteyen Jale'nin ajandasında farklı yıllara göre 15 Şubat'ta saat kaçta nerede olduğuyla ilgili bilgiler verilmiştir:

Yıl	Gün	Gideceği diğer etkinlik	Başlama saati	Etkinlik süresi
2019	Cuma	Okul balosu	09.02	2 saat
2020	Cumartesi	Konser	11.09	3 saat
2021	Pazartesi	Konferans	13.15	3,5 saat
2022	Salı	Düğün	21.30	2,5 saat
2023	Çarşamba	Parti	22.20	1,5 saat

Yukarıda verilenlerle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Jale, 2019 yılında gerçekleştirecek olan Ulusal Su Aygırı Günü kutlamalarına yetişebilir.
- B) 2023 yılında Jale'nin katılacağı partinin süresi ile Su Aygırı Günü kutlamalarının saati birbirleri ile çakışmaktadır.
- C) 2023 yılındaki Su Aygırı Günü kutlaması, Çarşamba günü başlayıp aynı gün içinde bitecektir.
- D) Jale, diğer yıllarda saatlerin çakışmasından dolayı yalnızca 2019 yılındaki Su Aygırı Günü kutlamasına yetişebilmektedir.

9. Aşağıda kesikli çizgiler evlilikleri, düz çizgiler ise kişilerin çocuklarını göstermektedir.

Görselde verilen boşlukları aşağıda verilen bilgilere göre doldurunuz.

- Kadir Bey'in eşinin adı Hülyadır.
- Aynur Hanım'ın eşinin adı Tuncay'dır.
- Oğuz, Kadir'in oğlu Gökçe'nin tek kardeşidir.
- Tuncay'ın dört çocuğundan en büyüğünün adı Tugay en küçüğünün adı Turan'dır.
- Gökçe ve Tugay evlidir ve kuzen değildir.
- Miray, Tugay ve Gökçe'nin kızıdır ve Selim'in kız kardeşidir.
- Zeynep Turan'ın kızıdır ve Selim'le evlidir.
- Onur, Zeynep'le kardeşlerdir.
- Gamze ve Sevgi Tugay'ın kız kardeşleridir.

Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi doğrudur?

- A) Selim'in kayınvalidesi Aynur'dur.
- B) Gamze ve Sevgi, Kadir Bey'in torunudur.
- C) Sevgi, Zeynep'in halasıdır.
- D) Oğuz ve Onur, kuzendir.

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi
1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 384 20 33 - Faks: 0312 342 23 58
WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.editoryayinevi.com | bilgi@editoryayinevi.com

ISBN 978-605-280-156-7

